

Regionalny Czempionat Koni Rasy Huculskiej

(Rudawka Rymanowska, 23–25 sierpnia 2019)

Iwona Tomczyk-Wrona

Institut Zootechniki PIB, Zakład Hodowli Koni, 32-083 Balice k. Krakowa

Tegoroczne „Pożegnanie Wakacji w Rudawce Rymanowskiej” było już XIX edycją tego szczególnego święta, jakim jest dla hodowców koni huculskich ta jedna z ważniejszych imprez „końskiego świata”. Regionalny Czempionat Koni Rasy Huculskiej został rozegrany z udziałem 32 ekip z pięciu województw: mazowieckiego, lubelskiego, małopolskiego, świętokrzyskiego i podkarpackiego. Hodowcy zaprezentowali około 70 koni huculskich w konkurencjach hodowlanych, użytkowych i sportowych. Pierwszego dnia, w piątek 23 sierpnia konie zostały poddane obowiązkowemu przeglądowi weterynaryjnemu, po którym odbyła się odprawa techniczna z udziałem sędziów i przedstawicieli wszystkich ekip. Odprawa jest bardzo ważnym elementem, gdyż na niej są omawiane podstawowe zasady i szczegóły rozgrywanych zawodów. Pierwszy dzień zakończył się wieczorem huculskim, na którym hodowcy integrowali się przy regionalnych potrawach, przygotowując się do trudnych wyzwań w kolejnych dniach imprezy.

Sobota, 24 sierpnia rozpoczęła się oceną płytową – **Czempionatem Hodowlanym**. Łącznie do oceny przedstawiono 53 konie huculskie, w tym: 12 ogierów, 10 klaczy młodych, 30 klaczy starszych i 1 wałacha. Ze względu na dużą liczbę koni ocena była prowadzona jednocześnie na dwóch ringach przez dwie komisje sędziowskie. Jedna komisja w składzie: Barbara Galuba (MZHK, Warszawa), Andrzej Gorau (PZHKKH), Paulina Peckiel (PZHKK, Warszawa) oceniała ogiery. Stawkę klaczy młodych i starszych oraz wałacha – druga komisja sędziowska w składzie: Iwona Tomczyk-Wrona (IZ PIB, Balice), Teresa Pracuch (OZHK, Kraków) oraz Andrzej Kosior (LZHK, Lublin) wymiennie z Mirosławą Hołowacz (Ukraina), która oceniała stawkę klaczy starszych. Nad całością

czuwał Marek Gibała (OZHK, Rzeszów), a komentarz prowadził Władysław Mróz, nieoceniony sympatyk koni huculskich i kultury huculskiej. Po skończeniu indywidualnej oceny koni, w skład której wchodziły następujące cechy: typ, pokrój, stęp, kłus, ogólne wrażenie, prezentacja i sposób przygotowania konia, połączone komisje wspólnie dokonały wyboru czempionów i wiceczempionów hodowlanych spośród powyżej ocenionych koni.

Tytuł czempiona hodowlanego w klasie ogierów uzyskał **WAG-W (GORAL)** (Nefryt – Figa), hodowli i własności Bieszczadzkiego Parku Narodowego w Ustrzykach Górnych, wiceczempionem został **JUBILER (POLAN)** (Len – Ilza), hodowli SKH Gładyszów Sp. z o.o. Kombinat Rolny Kietrz Sp. z o.o., własność ZD IZ PIB Odrzechowa Sp. z o.o. Wśród klaczy młodych czempionką została klacz **JUGŁA (PIETROSU)** (Nominał – Istria), hodowli i własności SKH Gładyszów Sp. z o.o. Kombinat Rolny Kietrz Sp. z o.o., a na wiceczempionkę wybrano klacz **BRODKA z IZB (HROBY)** (Zawilec – Bagietka), hodowli Gospodarstwo Rolne Astir w Izbach – Jan Rączka, własność Weronika Rojan. Na czempionkę klaczy starszych została wybrana **SZARLOTKA z IZB (PIETROSU)** (Saturn – Sonia z Izb), hodowli Gospodarstwo Rolne Astir w Izbach – Jan Rączka, własność Weronika Rojan a na wiceczempionkę **FURORA (PIETROSU)** (Piaf – Fala), hodowca Wojciech Krzyżak, właściciel Mieczysław Janczyk.

Komisja dokonała również wyboru **najlepszego w typie huculskim ogiera i najlepszej w typie huculskim klaczy młodej i starszej**. Jest to już tradycyjnie przyznawana prestiżowa nagroda Dyrektora Instytutu Zootechniki PIB, krajowego koordynatora ds. ochrony zasobów genetycznych zwierząt, przy

wyborze której najważniejszą cechą braną pod uwagę jest typ rasowy. Za najlepszego ogiera w typie huculskim został uznany **JUBILER (POLAN)** (Len – Ilza), hodowli SKH Gładyszów Sp. z o.o. Kombinat Rolny Kietrz Sp. z o.o., własność ZD IZ PIB Odrzechowa Sp. z o.o. (wicezempion w klasie ogierów), wśród klaczy młodych za najbardziej typową komisja uznała klacz **BRODKA z IZB (HROBY)** (Zawilec – Bagietka), hodowli Gospodarstwo Rolne Astir w Izbach – Jan Rączka, własność Weronika Rojan (wicezempionka w klaczach młodych). Najbardziej typową wśród klaczy starszych okazała się **LOTKA (OUSOR)** (Neszor – Lilijka), hodowli Stanisława Gajewskiego, własność Marka Biernata. Klacz urodzona w 2003 r. była najstarszą z przedstawionych do oceny. Klacz Lotka, pomimo 16 lat życia wyróżniała się bardzo dobrym typem rasowym i kondycją, czym potwierdzała bardzo istotne cechy dla koni rasy huculskiej: długowieczność i użytkowość.

Po wyborze najlepszych i najbardziej utytułowanych koni odbyła się kwalifikacja do konkursów w skokach przez przeszkody, która wyłoniła najlepszych do udziału w rozegranym w niedzielę oficjalnym konkursie skoków przez przeszkody. Również w sobotę, przed oficjalnym otwarciem całej imprezy odbyła się główna część sprawdzenia wartości użytkowej koni – **Ścieżka huculska** – konkurs kwalifikacyjny do Ogólnopolskiego Czempionatu Użytkowego Koni Huculskich, mającego rangę Mistrzostw Polski Koni Huculskich. Do ścieżki eliminacyjnej przystąpiło 50 koni. Pierwsze miejsce pod jeźdźcem Karoliną Bielanin zdobył ogier **PĘDZIWIATR (PRISLOP)** (Prislop IX-81 – Plamka), hodowli Wiesława Oleszczuka, własność Barbary Jakubiec. Drugi pod Konradem Górowskim był ogier **JUBILER (POLAN)** (Len – Ilza), hodowli SKH Gładyszów Sp. z o.o. Kombinat Rolny Kietrz Sp. z o.o., własność ZD IZ PIB Odrzechowa Sp. z o.o. (wicezempion hodowlany w klasie ogierów). Trzecie miejsce pod Weroniką Rojan zdobyła klacz **BRODKA z IZB (HROBY)** (Zawilec – Bagietka), hodowli Gospodarstwo Rolne Astir w Izbach – Jan Rączka, własność Weronika Rojan (wicezempionka hodowlana w klasie klaczy młodych).

W ogólnej punktacji za płytę i ścieżkę eliminacyjną końcowe wyniki przedstawiały się następują-

co: Pierwsze miejsce zdobył ogier **PĘDZIWIATR (PRISLOP)** (Prislop IX-81 – Plamka), hodowli Wiesława Oleszczuka, własność Barbary Jakubiec pod zawodnikiem Karoliną Bielanin, Druga pod Weroniką Rojan była klacz **BRODKA z IZB (HROBY)** (Zawilec – Bagietka), hodowli Gospodarstwo Rolne Astir w Izbach – Jan Rączka, własność Weronika Rojan. Trzeci, pod zawodnikiem Konradem Górowskim był ogier **JUBILER (POLAN)** (Len – Ilza), hodowli SKH Gładyszów Sp. z o.o. Kombinat Rolny Kietrz Sp. z o.o., własności ZD IZ PIB Odrzechowa Sp. z o.o. Tymi wynikami konie potwierdziły – oprócz wysokiej wartości hodowlanej – bardzo wysoką wartość użytkową. Pracowitą sobotą zakończył wieczór integracyjny hodowców wszystkich gatunków zwierząt obecnych w Rudawce z pięknym pokazem sztucznych ogni, który wprawił w zachwyt ludzi, ale nie robił większego wrażenia na zwierzętach. Na wspaniałej kolacji można było degustować wiele smakowitych potraw, szczególnie z wołowiny.

Niedziela, 25 sierpnia – ostatni dzień zmagania zawodników i koni – rozpoczęła się tradycyjnie mszą św. Po niej odbyła się szczególna impreza dedykowana młodym adeptom jazdy konnej. Została rozegrana **IV Ścieżka Huculska dla Dzieci**. Wzięło w niej udział 14 par koń-jeździec. O zwycięstwie zadecydował czas przejazdu. Pierwsze miejsce zdobyła zawodniczka Wiktoria Kulpa z ekipy Tadeusza Biernata na koniu **PRAŻYNKA (GURGUL)** (Wiwat – Pasja z Izb), hodowli Marka Biernata, własność Tadeusza Biernata. Druga była Maja Cichacka, również z ekipy Tadeusza Biernata na klaczy **ORKA-KUR (GORAL)** (Otto – Wanta II), hodowli Wacława Kurowskiego, własność Tadeusza Biernata. Trzecie miejsce wywalczyła Martyna Kapusta z ekipy Barbary Jakubiec na klaczy **PEPINA (GURGUL)** (Nośnik – Procajka), hodowli Andrzeja Długosza, własność Barbara Jakubiec. Dzieci i dorośli mieli doskonałą zabawę. Publiczność dopingowała gromkimi brawami. Takie zawody służą obopólnemu dobru – i koniom huculskim i młodym przyszłym zawodnikom. Należy się duże uznanie organizatorom za pomysł i tylko życzyć kontynuacji.

W niedzielę odbył się również finał konkursu skoków przez przeszkody, w którym wzięło udział 11 par: koń-jeździec. Po rozgrywce pierwsze miejsce

zdobył zawodnik Rafał Kurowski na ogierze **OGIEŃ (HROBY)** (Puszkar – Wenus), hodowli Krzysztofa Banasiewicza, własność Wacława Kurowskiego. Drugie miejsce wywalczyła Katarzyna Hetman-Matyjasik na klaczy **LIGA (OUSOR)** (Orzeł-O – Laponka), hodowli Krzysztofa Banasiewicza, własność Stowarzyszenie Zielone Wzgórza Podkarpacia. Trzecie miejsce zdobyła Barbara Brzostowska na ogierze **GROM (HROBY)** (Puszkar – Grafina), hodowli Krzysztofa Banasiewicza, własność Krzysztof Kurzawa. Znamienne, że wszystkie trzy konie, które znalazły się w finale konkursu skoków przez przeszkody pochodziły z jednej hodowli – Krzysztofa Banasiewicza. Konkurencję skoków, jak i zawody zaprzęgów sędziowała komisja w składzie: Barbara Galuba, Josef Matton i Marek Gibała.

Cieszący się największą popularnością wśród publiczności konkurs zručności powożenia zaprzęgami parokonnymi również odbył się w niedzielę. W konkurencji wzięło udział 11 zaprzęgów. Pierwsze miejsce zdobyła Stajnia Stanisława Stasiowskiego, powożący Stanisław Stasiowski, luzak Karolina Żygłowicz, konie **BAJKA** i **BYSTRA**. Drugie miejsce zdobyła ekipa Bartłomieja Woźnicy, powożący Bartłomiej Woźnica, luzak Krzysztof Szymczyk, konie **JEDLINA** i **ROSA z BACÓWKI**. Trzecie miejsce przypadło ekipie Małgorzaty Stańko, powożący Małgorzata Stańko, luzak Julita Witko, konie **GNIWECZYNA** i **WRÓŻBITKA**.

Oprócz zwykłego konkursu powożenia zaprzęgami parokonnymi odbyły się również eliminacje do konkursu **Kryształowa Kula w Powożeniu Parami**. Były to już ostatnie eliminacje w 2019 r. W konkurencji wzięło udział 7 zaprzęgów. Pierwsze miejsce

zdołała Stajnia Stanisława Stasiowskiego, powożący Stanisław Stasiowski, luzak Karolina Żygłowicz, konie **BAJKA** i **BYSTRA**. Drugie miejsce zdobyła ekipa Bartłomieja Woźnicy, powożący Bartłomiej Woźnica, luzak Krzysztof Szymczyk, konie **JEDLINA** i **ROSA z BACÓWKI**. Trzecie miejsce przypadło Stajni SKH Gładyszów Sp. z o.o. Kombinat Rolny Kietrz Sp. z o.o., powożący Janusz Michalak, luzak Łukasz Pucpczyk, konie **FRAKCJA** i **JUROR**. Rozstrzygnięcie konkursu Kryształowej Kuli w Powożeniu Parami w 2019 r. odbędzie się w grudniu podczas Międzynarodowych Zawodów Jeździeckich – Cavaliada w Poznaniu.

*

Trzydniowe spotkanie, w którym uczestniczyło wielu oficjalnych gości oraz nieprzebrane rzesze kibiców i sympatyków koni huculskich, zakończyło się prezentacją ekip, ogłoszeniem wyników i wręczeniem nagród. Został także ogłoszony wynik rozstrzygnięcia **Pucharu Prezesa Polskiego Związku Hodowców Koni Huculskich – Kryształowa Kula w Ścieżce Huculskiej**. Rudawka Rymanowska była ostatnim etapem, do którego wliczały się również wyniki uzyskane w ścieżkach eliminacyjnych na wcześniejszych imprezach. Nagrodę ufundował Polski Związek Hodowców Konia Huculskiego, a w 2019 r. przypadła ona Piotrowi Tęliczce startującemu na klaczy **LOŻA (PIETROSU)** (Promień – Legia), hodowli i własności SKH Gładyszów Sp. z o.o. Kombinat Rolny Kietrz Sp. z o.o.

I tak dobiegło końca XIX „Pożegnanie Wakacji” podczas ostatniego weekendu lata 2019 r. nad brzegiem Wisłoka, u podnóża „rudawkowej skały”. Żegnając się, wszyscy życzyli sobie: „Do zobaczenia za rok na XX – jubileuszowej imprezie”.

Fot. w art.: I. Tomczyk-Wrona